ODPOWIEDZI I SCHEMAT PUNKTOWANIA Z GEOGRAFII POZIOM ROZSZERZONY

Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl
Książki do matury: Sklepmaturalny.pl

<table>
<tr><th>Nr zad.</th><th>Przewidywana odpowiedź</th><th>Pkt</th><th>Kryterium zaliczenia odpowiedzi</th><th>Uwagi</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>a) C. 64°17′
b) B. Północno-zachodniej.</td><td>0–2</td><td>Za podanie poprawnych odpowiedzi ..... po 1 pkt</td><td></td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Wysokość źródła 1140 m n.p.m.
Wysokość miejsca przecięcia z czarnym szlakiem 840 m n.p.m.
Różnica wysokości 300 m
Długość odcinka potoku na mapie 1,9 cm
Długość odcinka potoku w terenie 950 m
Średni spadek potoku
$\frac{300\ m}{950\ m}$ x 100% ≈ 31,6%</td><td>0–2</td><td>Za poprawy sposób obliczenia ..... 1 pkt

Za poprawny sposób obliczenia i poprawny wynik ..... 2 pkt</td><td>Uznajemy 32%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>żółty
schronisko PTTK Chatka Puchatka</td><td>0–1</td><td>Za poprawne podanie koloru szlaku i nazwy obiektu ..... 1 pkt</td><td></td></tr>
<tr><td>4.</td><td>A. 11:30</td><td>0–1</td><td>Za poprawne wskazanie godziny ..... 1 pkt</td><td></td></tr>
<tr><td>5.</td><td><table><tr><th></th><th>Pole B1</th><th>Pole B2</th></tr><tr><td>Zagospodarowanie turystyczne</td><td>- teren zagospodarowany w niewielkim stopniu
- trzy szlaki turystyczne.</td><td>- teren w znacznym stopniu zagospodarowany
- baza noclegowa, droga wojewódzka, szlak rowerowy, szlaki turystyczne.</td></tr><tr><td>Rzeźba terenu</td><td>- grzbiet górski
- większe różnice wysokości (ok. 520 m)
- strome zbocza.</td><td>- dolina rzeczna
- mniejsze różnice wysokości (ok. 340 m)
- łagodne zbocza.</td></tr><tr><td>Układ sieci rzecznej</td><td>potoki spływają we wszystkich kierunkach (układ odśrodkowy)</td><td>potoki spływają do jednej doliny (Wetliny) (układ koncentryczny)</td></tr></table></td><td>0–2</td><td>Za poprawne uzupełnienie wierszy
– dwóch ..... 1 pkt
– trzech ..... 2 pkt</td><td></td></tr>
<tr><td>6.</td><td>Litera: C</td><td>0–1</td><td>Za podanie poprawnej odpowiedzi ..... 1 pkt</td><td></td></tr>
</table>

Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl
Książki do matury: Sklepmaturalny.pl

<table>
<tr><td>7.</td><td>Np.:
– obie drogi komunikacyjne wykorzystują płaskie dna dolin rzecznych i zbocza o małym nachyleniu
– układ dróg jest zgodny z układem dolin rzecznych
– im większe nachylenie terenu, tym droga bardziej kręta.</td><td>0–1</td><td>Za poprawną odpowiedź ..... 1 pkt</td><td></td></tr>
<tr><td>8.</td><td>Warstwa A
Uzasadnienie, np.:
– wychodnie warstw o mniejszej odporności tworzą wklęsłe formy terenu
– wychodnie skał o dużej odporności zaznaczają się w postaci grzbietów, garbów, progów.</td><td>0–1</td><td>Za poprawne podanie oznaczenia warstwy i uzasadnienie ..... 1 pkt</td><td></td></tr>
<tr><td>9.</td><td>a)
 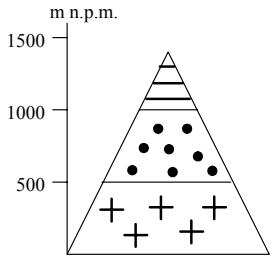

b) Np.:
– w niższych partiach gór rosną rośliny wymagające wyższych temperatur (np. drzewa liściaste)
– najwyższe (najzimniejsze) partie gór porastają mchy i porosty.</td><td>0–2</td><td>Za poprawne uzupełnienie rysunku ..... 1 pkt

Za poprawne podanie przykładu ..... 1 pkt</td><td></td></tr>
<tr><td>10.</td><td><table>
<tr><th>Zjawisko</th><th>Ruch obiegowy</th><th>Ruch obrotowy</th></tr>
<tr><td>Dobowa rachuba czasu</td><td></td><td>X</td></tr>
<tr><td>Występowanie pór roku</td><td>X</td><td></td></tr>
<tr><td>Występowanie dnia i nocy polarnej</td><td>X</td><td></td></tr>
<tr><td>Cykliczność pływów morskich</td><td></td><td>X</td></tr>
<tr><td>Zmiana miejsca wschodu i zachodu Słońca na linii horyzontu</td><td>X</td><td></td></tr>
</table></td><td>0–2</td><td>Za prawidłowe przyporządkowanie zjawisk:
– trzech, czterech ... 1 pkt
– pięciu ..... 2 pkt</td><td></td></tr>
<tr><td>11.</td><td>Tarcze:
A. Fennoskandzka
B. Dekańska
C. Gujańska
Rowy:
1. Aleucki
2. Mariański
3. Sundajski</td><td>0–2</td><td>Za prawidłowe przyporządkowanie nazw:
– czterech, pięciu ... 1 pkt
– sześciu ..... 2 pkt</td><td></td></tr>
</table>

Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl
Książki do matury: Sklepmaturalny.pl

<table>
<tr><td>12.</td><td>Np.:
– po ustąpieniu lodowca w miejscu dolin V-kształtnych powstają doliny U-kształtne
– V-kształtne doliny dopływów przekształcają się w U-kształtne doliny zawieszone
– w miejscach tworzenia się pól firnowych powstają kary (misy jezior cyrkowych).</td><td>0–2</td><td>Za podanie argumentów:
– jednego ..... 1 pkt
– dwóch ..... 2 pkt</td><td></td></tr>
<tr><td>13.</td><td><table><tr><td>A</td><td>wyniesienie mazursko-suwalskie</td><td>Pojezierze Mazurskie</td></tr><tr><td>B</td><td>niecka brzeżna</td><td>Nizina Mazowiecka</td></tr><tr><td>C</td><td>zapadlisko przedkarpackie</td><td>Kotlina Sandomierska</td></tr></table></td><td>0–2</td><td>Za poprawne uzupełnienie komórek w tabeli:
– trzech-pięciu ..... 1 pkt
– sześciu ..... 2 pkt</td><td></td></tr>
<tr><td>14.</td><td><table><tr><th>Odcinek rzeki</th><th>Nr przekroju doliny</th><th>Dominujący proces rzeźbotwórczy</th><th>Forma rzeźby</th></tr><tr><td>A</td><td>II</td><td>erozja wsteczna lub wgłębna</td><td>dolina V-kształtna, wodospady</td></tr><tr><td>B</td><td>IV</td><td>erozja boczna</td><td>meandry, terasy, starorzecza, dolina o płaskim dnie</td></tr><tr><td>C</td><td>III</td><td>akumulacja</td><td>łachy, mielizny, łagodne krawędzie doliny rzecznej, szeroka dolina, dno akumulacyjne</td></tr><tr><td>ujście</td><td>I</td><td>akumulacja</td><td>delta</td></tr></table></td><td>0–3</td><td>Za poprawne uzupełnienie kolumn tabeli:
– numerami przekrojów doliny ..... 1 pkt
– dominującymi procesami rzeźbotwórczymi ... 1 pkt
– nazwami form rzeźby ..... 1 pkt</td><td></td></tr>
<tr><td>15.</td><td>Obszary o wilgotnym klimacie: Półwysep Bretoński (1), Półwysep Indochiński (4), Nizina Gangesu (6), Kotlina Kongo (7).
Obszary o suchym klimacie: Wielki Erg Wschodni (2), Nizina Turańska (3), Wyżyna Irańska (5), Kotlina Kalahari (8).</td><td>0–2</td><td>Za prawidłowe wpisanie:
– czterech-siedmiu obszarów ..... 1 pkt
– ośmiu obszarów .. 2 pkt</td><td></td></tr>
<tr><td>16.</td><td>Kolejno od lewej: D, C, A</td><td>0–2</td><td>Za poprawne przyporządkowanie warunków pogodowych:
– dwóch ..... 1 pkt
– trzech ..... 2 pkt</td><td></td></tr>
</table>

17.	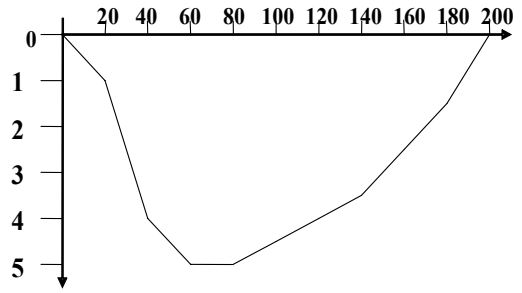	0–1	Za prawidłowe opisanie osi wykresu i narysowanie przekroju ..... 1 pkt	
18.	Od góry: B, C, A	0–1	Za prawidłowe uzupełnienie tabeli ..... 1 pkt	
19.	$\frac{22500000}{37500000}$ x 100% = 60%	0–1	Za poprawny sposób obliczenia i poprawny wynik ..... 1 pkt	60% +/- 2%
20.	Czynniki przyrodnicze, np.: – występowanie żyznych gleb – występowanie obszarów o niewielkim nachyleniu w dolinach rzek przepływających przez niziny – łatwiejszy dostęp do zasobów wody pitnej. Czynniki pozaprzyrodnicze, np.: – rozwój transportu rzecznego – lokalizowanie w dolinach rzek wodochłonnych zakładów przemysłowych oraz zakładów wykorzystujących energię wody płynącej – dolinami rzek przebiegają szlaki komunikacyjne, sprzyjające koncentracji ludności	0–2	Za prawidłowe podanie – dwóch, trzech czynników ..... 1 pkt – czterech czynników ..... 2 pkt	
21.	Repatriacja ludności Polski – B, E Przemieszczenie ludności ukraińskiej w ramach akcji „Wisła” – D	0–1	Za poprawne przyporządkowanie liter do migracji ..... 1 pkt	
22.	Indie – hinduizm Tajlandia – buddyzm Argentyna – katolicyzm Szwecja – protestantyzm Bułgaria – prawosławie Izrael – judaizm	0–2	Za prawidłowe przyporządkowanie religii: – trzech-pięciu ..... 1 pkt – sześciu ..... 2 pkt	

Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl
Książki do matury: Sklepmaturalny.pl

Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl
Książki do matury: Sklepmaturalny.pl

<table>
<tr>
<td>23.</td>
<td>Np.:
a)
– w Polsce maszyny i urządzenia mają większy udział w eksporcie niż w Indiach
– w Indiach pozostałe produkty przemysłu przetwórczego mają większy udział w eksporcie niż w Polsce
– towary rolno-spożywcze mają większy udział w eksporcie w Indiach niż w Polsce
– surowce mają większy udział w eksporcie w Indiach niż w Polsce.
b)
– w strukturze towarowej eksportu krajów Azji Wschodniej (Japonii i Korei Pd.) dominują maszyny, urządzenia, sprzęt transportowy
– w strukturze eksportu krajów Azji Wschodniej mały udział mają towary rolno-spożywcze
– w strukturze eksportu krajów Azji Wschodniej mały udział mają surowce
– w strukturze eksportu krajów Azji Wschodniej mały udział mają paliwa mineralne.
c)
– położenie w klimacie umiarkowanym chłodnym
– krótki okres wegetacyjny
– dominacja słabych gleb bielicowych
– niski udział użytków rolnych w strukturze użytkowania gruntów
– wysoka lesistość.</td>
<td>0–3</td>
<td>Za podanie dwóch różnic ..... 1 pkt

Za poprawnie sformułowany wniosek ..... 1 pkt

Za poprawne wyjaśnienie ..... 1 pkt</td>
<td></td>
</tr>
<tr>
<td>24.</td>
<td>
<table>
<tr><th>Czynniki lokalizacji okręgów</th><th>Nazwa okręgu przemysłowego</th><th>Dominujący rodzaj działalności przemysłowej np.:</th></tr>
<tr><td rowspan="2">Baza surowcowa</td><td>Bełchatowski</td><td>p. wydobywczy węgla brunatnego
p. energetyczny</td></tr>
<tr><td>Tarnobrzeski</td><td>p. wydobywczy siarki
p. chemiczny (produkcja nawozów sztucznych, kwasu siarkowego)</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Położenie transportowe</td><td>Szczeciński</td><td>p. środków transportu produkcja statków
p. energetyczny
p. chemiczny</td></tr>
<tr><td>Gdański</td><td>p. środków transportu produkcja statków (stocznia)
p. chemiczny</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Korzyści aglomeracji</td><td>Poznański</td><td>przemysł elektromaszynowy (środków transportu)
p. spożywczy</td></tr>
<tr><td>Wrocławski</td><td>p. elektromaszynowy</td></tr>
<tr><td>Krakowski</td><td>p. hutniczy
p. energetyczny
p. chemiczny</td></tr>
</table>
</td>
<td>0–2</td>
<td>Za prawidłowe uzupełnienie wierszy tabeli dotyczących czynników lokalizacji:
– dwóch ..... 1 pkt
– trzech ..... 2 pkt</td>
<td></td>
</tr>
</table>

25.	a) prekambr b) <u>Powinna powstać kopalnia rud metali, ponieważ, np.:</u> – pozwoli to na zmniejszenie importu rud żelaza – bardzo bogate złoża dostarczą wielu cennych metali (wanad, tytan) niezbędnych w nowoczesnym przemyśle – powstaną miejsca pracy – nastąpi aktywizacja gospodarcza Suwalszczyzny – nastąpi rozwój infrastruktury komunikacyjnej. lub <u>Nie powinna powstać kopalnia rud metali, ponieważ, np.:</u> – rudy metali znajdują się na znacznej głębokości – koszt wydobycia rud będzie bardzo duży – nastąpi skażenie przyrody „ zielonych płuc Polski” – zagrożone zostanie środowisko Wigierskiego Parku Narodowego i Suwalskiego Parku Krajobrazowego.	0–2	Za poprawną odpowiedź ..... 1 pkt Za uzasadnienie (na tak lub nie) z dwoma argumentami ..... 1 pkt	
26.	Konsekwencje pozytywne, np.: – zmniejszenie emisji pyłów wraz z ograniczeniem produkcji, np. hutniczej – zmniejszenie emisji gazów, w tym siarki, azotu – zmniejszenie ilości wytwarzanych ścieków – ochrona zasobów mineralnych. Konsekwencje negatywne, np.: – wzrost bezrobocia w wyniku zamykania zakładów pracy lub stanowisk produkcyjnych – migracje w celu podjęcia pracy – pogorszenie warunków życia w związku z utratą pracy.	0–2	Za podanie dwóch konsekwencji: – pozytywnych ..... 1 pkt – negatywnych ..... 1 pkt lub za podanie jednej negatywnej i jednej pozytywnej ..... 1 pkt	
27.	Faza industrialna: C, E, H Faza postindustrialna: A, D, G	0–2	Za poprawne przyporządkowanie trzech cech do każdej z faz ..... po 1 pkt	

Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl
Książki do matury: Sklepmaturalny.pl

28.	Np.: Obrazy satelitarne są przydatnym źródłem informacji, gdyż: – pozwalają na szybkie uzyskanie danych o zmianach zachodzących w środowisku – pozwalają określić intensywność zachodzących w środowisku zmian – pozwalają na dokumentację dużego obszaru.	0–1	Za ocenę przydatności wraz z uzasadnieniem ..... 1 pkt	
29.	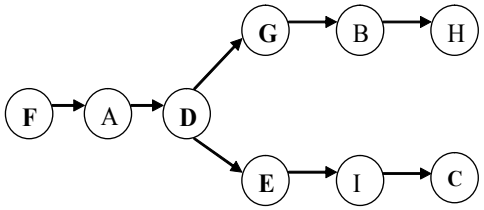	0–2	Za uzupełnienie elementów – trzech, czterech ..... 1 pkt – pięciu ..... 2 pkt	
30.	Np.: Kotlina Konga – występowanie muchy tse-tse – brak naturalnych pastwisk (występowanie lasów). Indie – liczebność pogłowia bydła wynika z istniejącego w hinduizmie kultu krowy jako zwierzęcia świętego (krowa jest uważana za „matkę żywicielkę" ludzi). Holandia – duży rynek zbytu – opłacalność hodowli – baza paszowa – wysoko rozwinięty przemysł mleczarski – dobrze rozwinięte gałęzie przemysłu współpracujące z rolnictwem (chemiczny, maszynowy). Strefa Sahelu – sezonowo zmienne zasoby świeżej trawy i wody – sezonowo występujące opady.	0–2	Za podanie uzasadnień – dwóch, trzech ..... 1 pkt – czterech ..... 2 pkt	
31.	a) Trąd b) Czynniki przyrodnicze, np.: – duża wilgotność – warunki sprzyjające rozwojowi komarów – wysoka temperatura powoduje intensywny rozwój bakterii chorobotwórczych.	0–3	Za podanie nazwy choroby ..... 1 pkt Za podanie czynników: – dwóch przyrodniczych ..... 1 pkt – dwóch społeczno-ekonomicznych ..... 1 pkt	

Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl
Książki do matury: Sklepmaturalny.pl

Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl
Książki do matury: Sklepmaturalny.pl

<table>
<tr><td></td><td>Czynniki społeczno-ekonomiczne, np.:
– niski poziom edukacji zdrowotnej społeczeństw
– podatność na choroby wynikająca z niedożywienia
– niewystarczająca ilość funduszy na zakup środków medycznych
– brak kanalizacji, oczyszczalni ścieków (infrastruktury technicznej).</td><td></td><td>lub
– jednego przyrodniczego i jednego społeczno-ekonomicznego ..... 1 pkt</td><td></td></tr>
<tr><td>32.</td><td>Np.:
– szczepienia profilaktyczne
– spanie pod moskitierą
– gotowanie wody lub spożywanie wody tylko butelkowanej
– spożywanie pokarmów znanego pochodzenia
– stosowanie płynów przeciw komarom
– jedzenie tylko przetworzonej żywności.</td><td>0–1</td><td>Za podanie trzech propozycji ..... 1 pkt</td><td></td></tr>
<tr><td>33.</td><td>Kolejno od góry: E, B, D</td><td>0–1</td><td>Za prawidłowe przyporządkowanie ..... 1 pkt</td><td></td></tr>
<tr><td>34.</td><td>Np.
<table>
<tr><th>Położenie Polski</th><th>Cechy położenia</th><th>Konsekwencje</th></tr>
<tr><td>Względem potęg gospodarczo - politycznych Europy.</td><td>- Polska położona jest między dwoma potęgami gospodarczymi
- Polska graniczy najbogatszym państwem europejskim</td><td>Korzyści wynikające z tranzytu</td></tr>
<tr><td>W stosunku do granic zewnętrznych Unii Europejskiej.</td><td>- położenie przy wschodniej granicy UE</td><td>- konieczność wzmocnienia granicy wschodniej</td></tr>
<tr><td>W odniesieniu do kręgów kulturowych Europy.</td><td>Na granicy kultur wschodnio- i zachodnio-europejskiej</td><td>- przenikanie się kultur na terenie Polski
- wzbogacanie kultury polskiej</td></tr>
</table></td><td>0–2</td><td>Za poprawne uzupełnienie komórek w tabeli
– dwóch, trzech ..... 1 pkt
– czterech ..... 2 pkt</td><td></td></tr>
<tr><td>35.</td><td>1. Peru
2. Australia</td><td>0–1</td><td>Za podanie nazw dwóch krajów ..... 1 pkt</td><td></td></tr>
</table>